

СХВАЛЕНО

Розпорядження начальника  
Чернігівської обласної  
військової адміністрації

01 вересня 2026 р. № 1289

**ПРОГНОЗ**  
**обласного бюджету Чернігівської області**  
**на 2027–2029 роки**  
(код бюджету 2510000000)

**I. Загальна частина**

Прогноз обласного бюджету Чернігівської області на 2027–2029 роки (далі – прогноз) розроблено відповідно до:

Бюджетного і Податкового кодексів України;  
законів України: «Про місцеві державні адміністрації», «Про засади державної регіональної політики»;

постанов Кабінету Міністрів України: від 16.02.2011 № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету», від 05.08.2020 № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки», від 11.03.2022 № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану», від 28.02.2025 № 527 «Деякі питання управління публічними інвестиціями», від 04.06.2026 № 695 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2027–2029 роки», від 17.06.2026 № 793 «Про схвалення Бюджетної декларації на 2027–2029 роки»;

наказів Міністерства фінансів України: від 26.08.2014 № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів», від 02.01.2019 № 1 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі», від 02.06.2021 № 314 «Про затвердження Типової форми прогнозу місцевого бюджету та Інструкції щодо його складання», від 06.10.2023 № 534 «Про затвердження Інструкції щодо підготовки бюджетної пропозиції», від 23.05.2025 № 271 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні»;

рішення Чернігівської обласної ради від 14.03.2025 № 3-22/VIII «Про внесення змін до Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року»;

розпорядження начальника Чернігівської обласної військової адміністрації від 13.07.2026 № 944 «Про заходи щодо складання прогнозу обласного бюджету Чернігівської області на 2027–2029 роки»;

середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій Чернігівської області на 2027–2029 роки, схваленого Чернігівською обласною інвестиційною радою 26.08.2026;

листа Міністерства фінансів України від 14.07.2026 № 05120-08-6/19836 «Про особливості складання розрахунків до прогнозів місцевих бюджетів»;

наказу директора Департаменту фінансів Чернігівської обласної державної адміністрації від 05.08.2025 № 24 «Про затвердження Інструкції щодо підготовки бюджетної пропозиції»;

прогнозних макрпоказників економічного і соціального розвитку Чернігівської області на середньостроковий період (прогноз Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації);

обласних цільових програм, інших нормативно-правових актів, зокрема тих, які регулюють бюджетні відносини в умовах воєнного стану.

*Мета прогнозу:* створення дієвого механізму управління бюджетним процесом у середньостроковій перспективі, що базується на зв'язку між стратегічними цілями та можливостями обласного бюджету Чернігівської області (далі – обласного бюджету), прозорості, передбачуваності, послідовності бюджетної політики.

*Основні завдання бюджетної політики на середньостроковий період:* підвищення ефективності формування фінансових ресурсів обласного бюджету як за доходами, так і за видатками, планування публічних інвестицій, підвищення прозорості та результативності використання бюджетних ресурсів в умовах воєнного стану.

*Цілі та очікувані результати, яких планується досягнути у середньостроковій перспективі в рамках виконання завдань прогнозу*

Бюджетна політика у 2027–2029 роках, залежно від тривалості воєнного стану в Україні, спрямовуватиметься на розвиток середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні, зміцнення фінансової спроможності обласного та інших місцевих бюджетів області, підвищення прозорості та результативності використання бюджетних ресурсів, стабілізацію економіки, відновлення інфраструктури, а також на забезпечення безпеки та гідних умов життєдіяльності кожного громадянина.

Результатами середньострокового бюджетного прогнозування є визначення основних напрямів дій у галузі бюджету та фінансів, з урахуванням особливостей впровадження реформи управління публічними інвестиціями, які сприятимуть досягненню довгострокових стратегічних цілей у бюджетній сфері та будуть основою для складання проєкту обласного бюджету на 2027 рік.

Відповідно до Бюджетної декларації на 2027–2029 роки, схваленої постановою Кабінету Міністрів України 17.06.2026 № 793 (далі – Бюджетної декларації на 2027–2029 роки), та інформації, наданої Міністерством фінансів України (лист від 14.07.2026 № 05120-08-6/19836 «Про особливості складання розрахунків до прогнозів місцевих бюджетів»), нерозподіленими між місцевими бюджетами України є такі офіційні трансферти з державного бюджету, які зокрема могли б бути виділені бюджетам Чернігівської області:

| Назва офіційних трансфертів з Державного бюджету України                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Прогноз на 2027 рік (грн)               | Прогноз на 2028 рік (грн)               | Прогноз на 2029 рік (грн)               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|
| Додаткова дотація на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 30 383 456 600                          | 30 383 456 600                          | 30 383 456 600                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | в т. ч.<br>розподілено<br>5 730 193 900 | в т. ч.<br>розподілено<br>6 053 204 500 | в т. ч.<br>розподілено<br>6 339 677 400 |
| Субвенція на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених пунктами 2–5 частини першої статті 10-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I–II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, визначених пунктами 11–14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов | 4 125 616 600                           | 11 298 676 800                          | 16 981 288 700                          |
| Субвенція на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 3 198 167 800                           | 3 455 154 000                           | 3 683 498 100                           |
| Субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 495 368 100                             | 538 437 400                             | 576 700 400                             |
| Субвенція на забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 14 388 275 200                          | 14 388 275 200                          | 14 388 275 200                          |
| <b>РАЗОМ</b> (без урахування розподіленої частини додаткової дотації)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>46 860 690 400</b>                   | <b>54 010 795 500</b>                   | <b>59 673 541 600</b>                   |

Зазначені, а також інші міжбюджетні трансфери розподілятимуться упродовж 2027–2029 років головними розпорядниками коштів Державного бюджету України згідно з порядками їх розподілу та використання, затвердженими постановами Кабінету Міністрів України.

#### *Можливі ризики невиконання прогнозних показників*

При несприятливих (особливо в умовах воєнного стану) як зовнішніх, так і внутрішніх політичних, економічних та інших факторах, що впливають на економіку України, і, як наслідок, на фінансово-економічну ситуацію

Чернігівської області, ймовірно недосягнення запланованих темпів зростання фонду оплати праці, що може призвести до невиконання прогнозних показників за податком на доходи фізичних осіб, який у структурі доходів обласного бюджету, займає домінуючу позицію (до 90,0 % у доходах загального фонду цього бюджету без урахування дотацій і субвенцій).

Зменшення дохідної бази обласного бюджету, у свою чергу, може призвести до невиконання прогнозного обсягу його видаткової частини.

## **II. Основні прогнозні показники економічного та соціального розвитку**

### *Соціально-економічний стан Чернігівської області з початку 2026 року та очікування до кінця 2026 року*

Через повномасштабне військове вторгнення російської федерації Чернігівська область зазнала значних втрат у всіх ланках економічної системи.

У 2026 році більшість промислових підприємств не досягли рівня 2021 року. Виробництво відновлено на рівні 90,0 % від обсягів до повномасштабного вторгнення внаслідок проблем в енергозабезпеченні, відтоку кадрів, проблем з логістикою, відсутності або скорочення замовлень, браку обігових коштів на відновлення.

Індекс промислової продукції за січень–травень 2026 року до відповідного періоду 2025 року становить 94,3 %, у 2026 році очікується значення цього показника на рівні 100,5 %.

Обсяг реалізованої продукції за січень–травень 2026 року склав майже 28,0 млрд грн, за 2026 рік очікується в сумі 70,0 млрд гривень.

Індекс валової продукції сільськогосподарства за січень–червень 2026 року становив 105,7 %, в тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 113,9 %, у господарствах населення – 92,9 %.

У 2026 році, відповідно до попередніх розрахунків, очікується отримати валової сільськогосподарської продукції в обсязі 69 157,5 млн грн, що на рівні 101,2 % до 2025 року.

За наявними даними, зовнішньоторговельний оборот товарами за січень–вересень 2025 року склав 1 092,6 млн дол. США. Експорт збільшився на 10,3% (до 767,1 млн дол. США), імпорт – на 28,4 % (до 325,5 млн дол. США). Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами – 441,6 млн дол. США. До кінця 2026 року очікується зростання експорту товарів на 0,5 %, імпорту – на 5,3 %.

За січень–травень 2026 року оборот роздрібної торгівлі (роздрібний товарооборот підприємств-юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля) збільшився на 3,0 % та становив 22,9 млрд грн, у 2026 році очікується, що оборот зросте на 0,5 % і становитиме 54,5 млрд гривень.

У 2026 році середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника очікується на рівні 23 800 грн, фонд оплати праці (шатних працівників) зайнятих економічною діяльністю (без малих підприємств) становитиме 37,5 млрд гривень. Середньооблікова кількість штатних працівників у 2026 році становитиме 128,7 тис. осіб.

За статистичними даними, станом на 01.06.2026 сума заборгованості із виплати заробітної плати в Чернігівській області становила 28,4 млн гривень.

*Прогнозні показники розвитку Чернігівської області  
на 2027–2029 роки*

При прогнозуванні макропоказників економічного і соціального розвитку Чернігівщини на 2027–2029 роки враховані основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на відповідні роки та ризики продовження повномасштабних воєнних дій в Україні.

У Бюджетній декларації на 2027–2029 роки за сценарієм 1 розвитку економіки (за умови суттєвого покращення безпекової ситуації, починаючи з 2027 року) визначено такі основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період:

| Найменування показника, одиниця виміру                                                       | 2027 рік | 2028 рік | 2029 рік |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|
| Валовий внутрішній продукт:<br>номінальний, млрд грн                                         | 11 530,6 | 13 130,8 | 14 952,3 |
| реальна зміна, у % до<br>попереднього року                                                   | 4,5      | 5,3      | 6,7      |
| Індекс споживчих цін:<br>у середньому до попереднього<br>року, %                             | 109,3    | 107,5    | 105,9    |
| грудень до грудня попереднього<br>року, %                                                    | 108,9    | 106,9    | 105,1    |
| Індекс цін виробників промислової<br>продукції:<br>грудень до грудня попереднього<br>року, % | 110,3    | 109,1    | 107,4    |
| Обмінний курс гривні до долара США,<br>гривень за 1 доллар США:                              |          |          |          |
| в середньому за період                                                                       | 47,1     | 49,1     | 50,7     |
| на кінець періоду                                                                            | 48,3     | 50,1     | 51,5     |

З урахуванням ризиків більш тривалого збереження активної фази бойових дій Мінекономіки розроблено сценарій 2 макроекономічного прогнозу, який передбачає функціонування економіки в умовах тривалих обмежень, що зумовлюватиме стримані темпи її відновлення, розширення виробничої бази.

У таких умовах економіка функціонуватиме під впливом підвищеної невизначеності більш тривалий час, що може обмежувати інвестиційну активність, стримувати відновлення виробничого потенціалу та ускладнювати функціонування внутрішніх і зовнішніх ланцюгів доданої вартості, стримувати повернення вимушених мігрантів та відновлення людського капіталу. Зберігатиметься дефіцит робочої сили в окремих секторах економіки, що обмежуватиме можливості для розширення виробництва.

Водночас незалежно від сценарних припущень щодо безпекової ситуації зберігатиметься вплив зовнішніх факторів, зокрема можливого погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури внаслідок загострення геополітичної

ситуації, що може впливати на логістичні умови, вартість ресурсів, насамперед енергетичних, та витрати бізнесу.

У сукупності зазначені фактори можуть стримувати внутрішній попит, насамперед інвестиційний, який є ключовим фактором економічного відновлення. Унаслідок цього темпи економічного зростання можуть залишатися нижчими, а процес відновлення – більш розтягнутим у часі та нерівномірним у розрізі секторів і регіонів.

В умовах збереження підвищених безпекових ризиків інфляційний тиск може залишатися вищим унаслідок перебоїв у постачанні, збільшення витрат виробництва та логістики, а також потенційних коливань валютного ринку та змін інфляційних очікувань.

А відтак, сценарій 2 передбачає більш стриману динаміку економічного відновлення у 2027–2029 роках (у середньому близько 3,5 % на рік порівняно з 5,5 % за сценарієм 1), вищий інфляційний тиск (середньорічний на рівні 7,8 % порівняно з 7,6 % за сценарієм 1) та повільніше відновлення експорту товарів і послуг (у середньому 9,0 % порівняно з 11,6 % за сценарієм 1).

Номінальний обсяг валового внутрішнього продукту за сценарієм 2 у середньому за 2027–2029 роки формуватиметься на нижчому рівні порівняно із сценарієм 1 – 12 727,0 млрд грн проти 13 204,6 млрд грн, що зумовлено слабшою динамікою реального випуску та повільнішим розширенням економічної бази.

Більш тривале збереження підвищених безпекових ризиків та вразливість економіки зумовлюватимуть необхідність постійного проведення моніторингу макроекономічної ситуації, своєчасного реагування та застосування інструментів економічної політики для підтримання цінової, валютної і загальної макрофінансової стабільності в умовах підвищеної волатильності та обмеженості ресурсів.

Державна бюджетна політика щодо місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин у 2027–2029 роках буде спрямована на створення передумов для:

забезпечення організаційних, правових та фінансових умов для зміцнення місцевого самоврядування;

розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2024 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.03.2025 № 300;

зміцнення фінансової спроможності територіальних громад з урахуванням наслідків збройної агресії та потреб відновлення;

переформатування міжбюджетного регулювання;

удосконалення механізму горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів з урахуванням актуальних соціально-економічних диспропорцій;

розподілу міжбюджетних трансфертів між місцевими бюджетами у повному обсязі на основі прозорих і чітко визначених бюджетним законодавством критеріїв;

удосконалення системи середньострокового бюджетного процесу на місцевому рівні;

підвищення ефективності управління бюджетними ресурсами шляхом укрупнення або об'єднання наявних бюджетних програм, що мають однакову мету;

забезпечення подальшого розвитку публічних інвестицій місцевих бюджетів;

стимулювання інвестиційного розвитку територіальних громад і регіонів;

створення у складі державного бюджету державного фонду регіонального розвитку як програми публічних інвестицій;

цифровізації процесів управління державними фінансами на місцевому рівні, зокрема шляхом розвитку інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA».

За даними Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації, незважаючи на безпекову ситуацію в країні та регіоні, передбачається поступова стабілізація ситуації, активізація підприємницьких ініціатив.

**У 2027 році** (порівняно з очікуваним виконанням 2026 року) у Чернігівській області прогнозується зростання:

виробництва промислової продукції на 2,2 %;

валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств на 1,5 %;

обороту роздрібної торгівлі на 2,0 %;

експорту товарів на 1,3 %;

середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника до 27 000 грн;

фонду оплати праці штатних працівників (без малих підприємств) до 41 148 млн грн;

фонду оплати праці працівників (штатних та нештатних), зайнятих економічною діяльністю (без малих підприємств), до 41 971,0 млн гривень.

**У 2028 році** (порівняно з очікуваним виконанням 2027 року) у Чернігівській області прогнозується збільшення:

виробництва промислової продукції на 3,5 %;

валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств на 1,5 %;

обороту роздрібної торгівлі на 3,0 %;

експорту товарів на 1,5 %;

середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника до 30 500 грн;

фонду оплати праці штатних працівників (без малих підприємств) до 45 750,0 млн грн;

фонду оплати праці працівників (штатних та нештатних), зайнятих економічною діяльністю (без малих підприємств), до 46 665,0 млн гривень.

**У 2029 році** (порівняно з очікуваним виконанням 2028 року) у Чернігівській області прогнозується зростання:

виробництва промислової продукції на 5,8 %;  
 валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств на 1,5 %;  
 обороту роздрібної торгівлі на 4,5 %;  
 експорту товарів на 2,4 %;  
 середньомісячної заробітної плати одного штатного працівника до 33 800 грн;  
 фонду оплати праці штатних працівників (без малих підприємств) до 49 888,8 млн грн;  
 фонду оплати праці працівників (штатних та нештатних), зайнятих економічною діяльністю (без малих підприємств), до 50 886,6 млн гривень.

| Найменування показника, одиниця виміру                                                                                 | 2025 рік (факт) | 2026 рік (очікуване виконання) | 2027 рік (прогноз) | 2028 рік (прогноз) | 2029 рік (прогноз) |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| Індекс промислового виробництва до попереднього року, %                                                                | 99,3            | 100,5                          | 102,2              | 103,5              | 105,8              |
| Обсяг реалізованої промислової продукції у діючих цінах, млн грн                                                       | 66 804,1        | 70 000,0                       | 72 500,0           | 79 200,0           | 81 100,0           |
| Обсяг валової продукції сільського господарства по всіх категоріях господарств (у цінах 2021 року), млн грн            | 68 337,5        | 69 157,5                       | 70 194,5           | 71 247,0           | 72 315,6           |
| Обсяг валової продукції сільського господарства по всіх категоріях господарств у % до попереднього року                | 111,1           | 101,2                          | 101,5              | 101,5              | 101,5              |
| Зовнішньоторговельний оборот товарів, млн дол. США                                                                     | 1092,6*         | 1 173,3                        | 1 207,4            | 1 245,6            | 1 297,4            |
| в т. ч. обсяг експорту, млн дол. США                                                                                   | 767,1*          | 830,5                          | 841,3              | 853,9              | 874,4              |
| у % до попереднього року                                                                                               | 110,3*          | 100,5                          | 101,3              | 101,5              | 102,4              |
| в т. ч. обсяг імпорту, млн дол. США                                                                                    | 325,5*          | 342,8                          | 366,1              | 391,7              | 423,0              |
| у % до попереднього року                                                                                               | 128,4*          | 105,3                          | 106,8              | 107,0              | 108,0              |
| Обсяги обороту роздрібної торгівлі (за всіма каналами реалізації), млн грн                                             | 53 561,2        | 54 500,0                       | 60 010,0           | 66 050,0           | 72 520,0           |
| Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %                                           | 103,4           | 100,5                          | 102,0              | 103,0              | 104,5              |
| Середньооблікова кількість штатних працівників, тис. осіб                                                              | 131,8           | 128,7                          | 127,0              | 125,0              | 123,0              |
| Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника, грн                                                        | 19 544          | 23 800                         | 27 000             | 30 500             | 33 800             |
| Фонд оплати праці штатних працівників (без малих підприємств), млн грн                                                 | 30 910,8        | 36 756,7                       | 41 148,0           | 45 750,0           | 49 888,8           |
| Фонд оплати праці працівників (штатних та нештатних), зайнятих економічною діяльністю (без малих підприємств), млн грн | 31 529,0        | 37 491,9                       | 41 971,0           | 46 665,0           | 50 886,6           |

\* – за 9 місяців 2025 року

### III. Загальні показники бюджету

У прогнозі (згідно з додатком 1 до цього прогнозу) визначені такі загальні граничні показники:

1) **надходжень загального і спеціального фондів обласного бюджету** на 2027 рік у сумі 7 340 983 283 гривні, на 2028 рік – 7 868 948 011 гривень, на 2029 рік – 8 904 639 053 гривні, з яких:

доходів обласного бюджету (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) на 2027 рік у сумі 7 335 560 133 гривні, на 2028 рік – 7 863 039 561 гривня, на 2029 рік – 8 898 230 743 гривні;

повернення кредитів до обласного бюджету на 2027 рік у сумі 5 423 150 гривень, на 2028 рік – 5 908 450 гривень, на 2029 рік – 6 408 310 гривень;

2) **видатків та кредитування загального і спеціального фондів обласного бюджету** на 2027 рік у сумі 7 340 983 283 гривні, на 2028 рік – 7 868 948 011 гривень, на 2029 рік – 8 904 639 053 гривні, з яких:

видатків обласного бюджету (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) на 2027 рік у сумі 7 333 579 609 гривень, на 2028 рік – 7 860 862 419 гривень, на 2029 рік – 8 895 749 855 гривень;

надання кредитів з обласного бюджету на 2027 рік у сумі 7 403 674 гривні, на 2028 рік – 8 085 592 гривні, на 2029 рік – 8 889 198 гривень.

Попередній прогноз був розроблений в установленому порядку та схвалений розпорядженням начальника Чернігівської обласної військової адміністрації від 01.09.2025 № 1094 «Про схвалення прогнозу обласного бюджету Чернігівської області на 2026–2028 роки» та рішенням Чернігівської обласної ради від 03.10.2025 № 1-25/VIII «Про розгляд прогнозу обласного бюджету Чернігівської області на 2026–2028 роки».

### IV. Показники доходів бюджету

У прогнозі (згідно з додатком 2 до прогнозу) визначені такі показники доходів бюджету:

1) доходів обласного бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) на 2027 рік у сумі 3 132 871 417 гривень, на 2028 рік – 3 289 970 461 гривня, на 2029 рік – 3 465 429 643 гривні, з яких:

доходів загального фонду обласного бюджету на 2027 рік у сумі 2 076 795 800 гривень, на 2028 рік – 2 363 870 000 гривень, на 2029 рік – 2 699 328 600 гривень;

доходів спеціального фонду обласного бюджету на 2027 рік у сумі 1 056 075 617 гривень, на 2028 рік – 926 100 461 гривня, на 2029 рік – 766 101 043 гривні;

2) міжбюджетних трансфертів з державного бюджету на 2027 рік у сумі 4 188 825 700 гривень, на 2028 рік – 4 573 069 100 гривень, на 2029 рік – 5 432 801 100 гривень, з яких:

міжбюджетних трансфертів загального фонду бюджету на 2027 рік у сумі 576 152 800 гривень, на 2028 рік – 639 313 500 гривень, на 2029 рік – 677 788 000 гривень;

міжбюджетних трансфертів спеціального фонду бюджету на 2027 рік у сумі 3 612 672 900 гривень, на 2027 рік – 3 933 755 600 гривень, на 2028 рік – 4 755 013 100 гривень;

3) міжбюджетних трансфертів з місцевих бюджетів Чернігівської області (спеціальний фонд) на 2027 рік у сумі 13 863 016 гривень.

Дохідну частину обласного бюджету на 2027–2029 роки розраховано з урахуванням чинного податкового та бюджетного законодавства, Бюджетної декларації на 2027–2029 роки, методичних рекомендацій та іншої інформації, одержаної з Міністерства фінансів України, макроекономічних показників економічного та соціального розвитку України та Чернігівської області, поточного стану виконання обласного бюджету, інформації органів, що контролюють справляння надходжень бюджету тощо.

Обсяг надходжень **податку на доходи фізичних осіб** визначений у розмірі 1 880 042 167 гривень у 2027 році, 2 169 568 667 гривень – у 2028 році, 2 503 682 267 гривень – у 2029 році з урахуванням даних Головного управління ДПС у Чернігівській області, прогнозного обсягу фонду оплати праці на відповідні роки, наданого Департаментом економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації, відповідно до статті 66 Бюджетного кодексу України та без урахування надходжень податку з фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців, який, починаючи з 01.10.2023, повністю спрямовується до державного бюджету відповідно до Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» від 08.11.2023 № 3428-IX.

Надходження **податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки** у 2027 році прогнозуються в сумі 127 150 000 гривень, у 2028 році – 123 000 000 гривень, у 2029 році – 122 825 000 гривень. При визначенні прогнозних надходжень враховувалась інформація Головного управління ДПС у Чернігівській області та міжрегіональних управлінь ДПС України по роботі з великими платниками податків.

Надходження **податку на прибуток підприємств комунальної власності** у 2027 році прогнозуються в сумі 8 350 000 гривень, у 2028 році – 8 680 000 гривень, у 2029 році – 8 850 000 гривень. При визначенні прогнозних показників враховувалися динаміка надходжень податку за 2024–2025 роки, за I півріччя 2026 року та прогнозні дані Головного управління ДПС у Чернігівській області.

Прогнозний обсяг **рентної плати за спеціальне використання води** на 2027–2029 роки визначений у сумі по 10 500 000 гривень щорічно. Розрахунок прогнозного показника здійснено з урахуванням даних Головного управління ДПС у Чернігівській області щодо прогнозних надходжень рентної плати, динаміки надходжень за 2024–2025 роки та за I півріччя 2026 року.

Прогнозні надходження **рентної плати за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення** (крім рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату) на 2027–2029 роки визначені в сумі по

12 083 300 гривень щорічно. Розрахунок здійснено з урахуванням динаміки надходжень за 2024–2025 роки та надходжень поточного року відповідно до інформації Головного управління ДПС у Чернігівській області.

За даними Головного управління ДПС у Чернігівській області, надходження **рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату** прогнозуються у 2027–2029 роках (у розрахунку на кожний рік) в обсязі 12 920 000 гривень.

Надходження **плати за спеціальне використання водних біоресурсів** на 2027 рік передбачені в сумі 101 000 гривень, на 2028 і 2029 роки – також по 101 000 гривень. Під час визначення цього показника врахована інформація Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Чернігівській області (Чернігівський рибоохоронний патруль).

Загальна сума **плати за надання адміністративних послуг** на 2027 рік складає 21 498 400 гривень, на 2028 рік – 22 497 000 гривень, на 2029 рік – 23 497 000 гривень.

При прогнозуванні плати за ліцензії врахована інформація Головного управління ДПС у Чернігівській області, Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації, Департаменту енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації.

**Відрахування частини чистого прибутку комунальних підприємств** Чернігівської обласної ради на 2027 рік визначені в сумі 850 000 гривень, у 2028 році – 920 000 гривень, у 2029 році – 970 000 гривень. Розрахунок здійснено з урахуванням фактичних надходжень 2026 року, динаміки надходжень за попередні роки.

Надходження до обласного бюджету **плати за оренду майна, що знаходиться у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області**, на 2027–2029 роки не прогнозуються. За інформацією Управлінням комунального майна Чернігівської обласної ради, рішенням Чернігівської обласної ради від 10.02.2023 № 17-13/VIII «Про затвердження Методики розрахунку та порядку використання плати за оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області» передбачено, що на час дії воєнного стану та місяць після його припинення чи скасування, 100 відсотків орендних платежів залишаються в розпорядженні всіх балансоутримувачів / орендодавців майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області.

Обсяг **екологічного податку** на 2027 рік прогнозується в сумі 11 500 000 гривень, на 2028 рік – 11 900 000 гривень, на 2029 рік – 12 100 000 гривень. Надходження цього податку напрямку залежать від функціонування промислових підприємств Чернігівської області, що здійснюють відрахування до бюджету такого платежу та вживають заходів зі зменшення викидів, забруднення тощо.

**Грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища**, передбачається отримати у

2027–2029 роках по 1 600 000 гривень (розрахунок надано Департаментом екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації на підставі даних Державної екологічної інспекції у Чернігівській області).

Обсяг *коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва* розрахований згідно із прогностичними показниками надходження коштів від зміни цільового призначення земельних ділянок, що підлягають вилученню, наданими Департаментом агропромислового розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації. Такі доходи прогнозуються у 2027, 2028 та 2029 роках по 500 гривень щорічно.

Надходження *коштів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності* (доходи бюджету розвитку обласного бюджету), за даними Управління комунального майна Чернігівської обласної ради, у 2027 році прогнозуються в сумі 12 900 000 гривень.

Прогнозні надходження *коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у комунальній власності* (доходи бюджету розвитку обласного бюджету), за даними Управління комунального майна Чернігівської обласної ради, у 2027 році становитимуть 400 000 гривень.

Показники офіційних трансфертів з державного бюджету враховані в дохідній частині прогнозу відповідно до їх обсягів, встановлених у Бюджетній декларації на 2027–2029 роки.

#### **V. Показники фінансування бюджету, показники місцевого боргу, показники надання місцевих гарантій, обсягу гарантійних зобов'язань та гарантованого обласною радою боргу**

Прогнозом залучення джерел фінансування у 2027, 2028 і 2029 роках не передбачається (додаток 3 до прогнозу), доходна та видаткова частини обласного бюджету збалансовані між собою відповідно до норм Бюджетного кодексу України.

Показники місцевого боргу (додаток 4 до Типової форми прогнозу місцевого бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.06.2021 № 314) та показники місцевих гарантій, обсягу гарантійних зобов'язань та гарантованого обласною радою боргу (додаток 5 до Типової форми прогнозу місцевого бюджету) не склалися через відсутність у Чернігівської обласної ради запозичень до обласного бюджету та взяття гарантійних зобов'язань, які не прогнозуються і в середньостроковій перспективі.

Відповідно до Інструкції щодо складання прогнозу місцевого бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.06.2021 № 314, у разі відсутності інформації, необхідної для заповнення будь-якого з додатків, порядок додатків та нумерація, визначена Типовою формою прогнозу місцевого бюджету, не змінюється.

## VI. Показники видатків бюджету та надання кредитів з бюджету

У прогнозі (згідно з додатком 6 до прогнозу) **граничні показники видатків та надання кредитів** з обласного бюджету (за загальним і спеціальним фондами) у розрізі головних розпорядників коштів визначені на 2027 рік у сумі 2 808 068 582 гривні, на 2028 рік – 3 179 595 516 гривень, на 2029 рік – 3 563 001 400 гривень.

*Граничні прогнозні показники видатків обласного бюджету за Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету (далі – ТПКВК МБ) складають:*

на 2027 рік у сумі 2 800 664 908 гривень, у тому числі видатки загального фонду – 2 644 338 900 гривень, спеціального фонду – 156 326 008 гривень;

на 2028 рік у сумі 3 171 509 924 гривні, у тому числі видатки загального фонду – 3 000 983 500 гривень, спеціального фонду – 170 526 424 гривні;

на 2029 рік у сумі 3 554 112 202 гривні, у тому числі видатки загального фонду – 3 374 616 600 гривень, спеціального фонду – 179 495 602 гривні (додаток 7 до прогнозу).

*Граничні прогнозні показники кредитування обласного бюджету за ТПКВК МБ (додаток 8 до прогнозу) у згорнутому вигляді складають на 2027 рік у сумі 1 980 524 гривні, на 2028 рік – 2 177 142 гривні, на 2029 рік – 2 480 888 гривень.*

Прогнозні показники видатків обласного бюджету на середньостроковий період рахувались головними розпорядниками коштів цього бюджету, у межах доведених Департаментом фінансів Чернігівської обласної державної адміністрації граничних показників видатків обласного бюджету та надання кредитів з обласного бюджету на 2027–2029 роки, а також із урахуванням подальшого підвищення соціальних стандартів.

У прогнозних показниках у першочерговому порядку враховувались асигнування на забезпечення потреби в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ, на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, відповідно до частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України.

Під час формування видаткової частини обласного бюджету на 2027–2029 роки враховано встановлення **мінімальної заробітної плати:**

з 01 січня 2027 року – в розмірі 9 546 гривень,

з 01 січня 2028 року – в розмірі 10 377 гривень,

з 01 січня 2029 року – в розмірі 11 114 гривень;

***посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:***

з 01 січня 2027 року – в розмірі 3 819 гривень,

з 01 січня 2028 року – в розмірі 4 151 гривня,

з 01 січня 2029 року – в розмірі 4 446 гривень;

***прожиткового мінімуму на одну особу:***

з 01 січня 2027 року – в розмірі 3 559 гривень,

з 01 січня 2028 року – в розмірі 3 876 гривень,  
з 01 січня 2029 року – в розмірі 4 151 гривня.

У прогнозі враховано гендерні аспекти у відповідних галузях з огляду на забезпечення потреб та задоволення гендерних інтересів жінок і чоловіків (хлопчиків / дівчат), виходячи з контингенту одержувачів послуг, працівників закладів, що фінансуються з обласного бюджету, норм та нормативів забезпечення відповідних категорій, визначених законодавством.

Також при складанні прогнозу враховано вплив на показники видатків та кредитування обласного бюджету змін до нормативно-правових актів, змін у мережі бюджетних установ / закладів та у структурі і чисельності їх працівників, кількості споживачів публічних послуг тощо.

Ключовими цілями бюджетної політики в середньостроковому періоді будуть: забезпечення макроекономічної стабільності в регіоні, стійкості та збалансованості бюджетної системи, підняття соціальних стандартів, стабілізація економіки, відновлення інфраструктури, забезпечення безпеки і гідних умов життєдіяльності кожного громадянина. У цей період мають продовжуватися: реформування галузей бюджетної сфери, реальна, раціональна та ефективна оптимізація мережі, штатів і контингентів бюджетних установ, підвищення прозорості та результативності використання бюджетних ресурсів.

За видами діяльності головними цілями бюджетної політики будуть такі.

### *Освіта*

За рахунок коштів обласного бюджету утримуватимуться 38 закладів освіти, з яких: 17 закладів загальної середньої освіти інтернатного типу (2 205 вихованців), 8 закладів професійної, професійно-технічної освіти (2 614 учнів), 11 закладів фахової передвищої освіти (4 125 студентів), 8 інших закладів.

Пріоритетними цілями галузі будуть: забезпечення доступності високоякісної освіти для громадян Чернігівської області незалежно від місця проживання, підвищення конкурентоспроможності освіти, удосконалення системи результативних показників оцінювання якості освіти.

Основними напрямками політики до завершення 2029 року є:

посилення адресності в наданні послуг закладами освіти;

створення умов для переходу фінансування закладів освіти від принципу утримання до принципу формування їх видатків, виходячи з кількості учнів та стандарту вартості навчання одного учня (студента);

продовження реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

створення безпечного комфортного освітнього середовища в закладах освіти області;

забезпечення закладів загальної середньої освіти сучасним навчальним обладнанням та оновлення матеріально-технічної бази (придбання шкільних автобусів, комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання, сучасних меблів, навчально-методичної літератури, засобів протипожежного захисту, оснащення укриттів, харчоблоків та інших приміщень тощо);

оптимізація мережі навчальних закладів з урахуванням демографічних і економічних реалій;

зміна підходів до формування замовлення на підготовку фахівців на основі впровадження прогнозу потреб економіки регіону;

забезпечення функціонування ефективної мережі закладів вищої та фахової передвищої освіти, удосконалення форм та методів навчання;

забезпечення реалізації заходів щодо реорганізації закладів освіти, які є об'єктами права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області, розвитку сімейних форм виховання та удосконалення системи соціальних послуг для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

створення середовища для задоволення освітніх потреб учнів з особливостями психофізичного розвитку, їх соціальна інтеграція в умовах закладів загальної середньої освіти;

розбудова безпечної та інклюзивної системи освіти за допомогою наближення освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами максимально до місця їх проживання, врахування індивідуальних потреб і можливостей таких здобувачів освіти;

розвиток і підтримка системи роботи з обдарованою і талановитою молоддю, різнобічний розвиток індивідуальності дитини;

створення належних умов для здобуття високоякісної освіти дітьми-сиротами, дітьми, позбавленими батьківського піклування, та дітьми з особливими освітніми потребами;

надання навчальним закладам більшої економічної самостійності, розширення переліку платних освітніх послуг з метою раціонального поєднання та ефективного використання бюджетних ресурсів;

удосконалення системи позашкільної освіти та створення умов для діяльності закладів позашкільної освіти як координаційних центрів виховної та організаційно-методичної роботи в області;

підвищення професійної компетентності робітничого потенціалу.

### *Охорона здоров'я*

Пріоритетними цілями галузі будуть: забезпечення рівного і справедливого доступу населення до медичних послуг належної якості, запобігання та зниження рівня захворюваності, а також створення сприятливих для здоров'я умов життєдіяльності людини, продовження реформування системи охорони здоров'я з метою забезпечення універсального доступу громадян до гарантованого пакета необхідних медичних послуг та лікарських засобів.

До завершення 2029 року передбачається забезпечити:

надання максимально можливої якісної, доступної медичної допомоги, раціонального та ощадливого використання бюджетних коштів шляхом створення й оснащення всім необхідним обладнанням лікарень інтенсивного лікування госпітальних округів;

удосконалення системи пільгового забезпечення населення медичними послугами;

забезпечення епідемічного благополуччя населення через зниження рівня захворюваності на керовані інфекції в результаті широкого застосування імунопрофілактики;

забезпечення виконання державних і обласних програм, спрямованих на поліпшення показників здоров'я населення, лікування та реабілітацію Захисників і Захисниць України, стабілізацію ситуації із серцево-судинними захворюваннями, психічними хворобами, туберкульозом тощо;

підвищення якості надання медичної допомоги пацієнтам у невідкладних станах з метою зниження передчасної смертності;

підвищення доступності основних лікарських засобів для попередження ускладнення захворювань;

розвиток системи громадського здоров'я, переорієнтація системи охорони здоров'я від політики лікування до політики профілактики захворювань;

формування суспільної думки про шкідливість тютюнопаління, зловживання алкогольними напоями, наркотиками, вжиття заходів щодо протидії таким негативним явищам;

удосконалення процесу управління на основі подальшого розвитку інформаційного середовища системи охорони здоров'я.

#### *Соціальний захист та соціальне забезпечення*

Пріоритетними цілями галузі упродовж 2027–2029 років будуть:

надання соціальних послуг та здійснення заходів з підтримки ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) зниклих безвісти Захисників і Захисниць України та інших демобілізованих осіб під час їх реадaptaції та реінтеграції в суспільство;

соціальний захист ветеранів та членів їх сімей, зокрема у сфері професійної адаптації, зайнятості, підвищення конкурентоспроможності на ринку праці та забезпечення їх житлом;

здійснення заходів, передбачених чинними нормативно-правовими актами та спрямованих на реалізацію на території області запровадження інституту фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб у системі переходу від військової служби до цивільного життя;

вшанування пам'яті ветеранів, популяризація та забезпечення формування позитивного образу ветерана в суспільстві;

забезпечення максимальної адресності та наближеності надання відповідної соціальної підтримки тим, хто її потребує, зокрема: особам похилого віку та особам з інвалідністю, громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, сім'ям та особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, малозабезпеченим і внутрішньо переміщеним особам та іншим категоріям осіб, які згідно із законодавством мають право на пільги і допомоги;

прозорість та доступність в отриманні соціальної підтримки;

надання соціальних послуг дітям з інвалідністю, зокрема забезпечення засвоєння ними знань, умінь, навичок, досягнення і збереження їхньої максимальної незалежності, фізичних, розумових, соціальних, професійних здібностей з метою максимальної реалізації особистого потенціалу комплексу реабілітаційних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку осіб з інвалідністю;

захист прав, свобод та інтересів дітей, запобігання їх бездоглядності та безпритульності, соціальному сирітству, розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

забезпечення захисту прав дитини, у тому числі шляхом забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа;

надання комплексу послуг дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа та дітям віком від 3 до 18 років, які опинились у складних життєвих обставинах, закладами, які надають соціальні послуги дітям;

робота з гендерної рівності в регіоні, яка зосереджена на подоланні гендерних стереотипів;

удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству за ознакою статі з урахуванням міжнародних стандартів.

### *Культура та мистецтво*

Послуги надаватимуть 19 закладів культури обласного підпорядкування, зокрема: 3 бібліотеки, 8 музеїв, 5 театально-видовищних підприємств та 3 інші установи.

Головними пріоритетними цілями галузі будуть збереження, розвиток та популяризація культурної спадщини, підтримка культурного різноманіття, забезпечення доступу громадян до культурних благ, сприяння розвитку культурних індустрій, а також формування національної ідентичності та підтримка культурного діалогу.

Упродовж 2027–2029 років передбачається здійснити:

запровадження системи державних стандартів щодо надання культурних послуг населенню;

подальший розвиток туристичної галузі Чернігівщини;

подальше вдосконалення механізму надання фінансової підтримки театально-видовищним підприємствам обласного підпорядкування;

зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази закладів культури;

подальший розвиток та оновлення Менського зоологічного парку загальнодержавного значення;

створення умов для розвитку різних видів мистецтва, підтримка творчих особистостей та колективів, що працюють у різних жанрах;

впровадження гендерно орієнтованого бюджетування для підвищення ефективності використання бюджетних коштів, що спрямовуються на галузь із урахуванням потреб різних груп споживачів послуг, які надаватимуться установами культури;

розвиток мистецької освіти на всіх рівнях, забезпечення умов для творчого зростання дітей та молоді, удосконалення освітніх програм у мистецьких школах і закладах вищої освіти, а також підтримка нових методик навчання, що поєднують традиційні та сучасні форми мистецької підготовки;

виявлення, дослідження та популяризація нематеріальної культурної спадщини області, підтримка носіїв автентичних знань і традицій, стимулювання розвитку народних промислів, ремесел, традиційного співу та фольклору, а також створення умов для їх передачі молодому поколінню;

розвиток культурних і мистецьких інновацій, сприяння креативним індустріям, підтримка сучасних художніх практик, фестивальних рухів, культурних стартапів, інтеграція сучасних технологій у сферу культури для формування нових форматів мистецького продукту;

поглиблення міжнародної співпраці у сфері культури й мистецтв, участь у транскордонних та європейських культурних програмах, залучення інвестицій у культурні проєкти, розширення культурного обміну та організація спільних виставок і концертів;

посилення ролі культури у формуванні національно-патріотичної свідомості, виховання поваги до державної мови, історії та традицій, підтримка культурних ініціатив, спрямованих на зміцнення ідентичності та згуртованості громадян.

### *Фізична культура і спорт*

Головною ціллю державної політики в галузі буде фізичне виховання та становлення здорової нації.

Упродовж 2027–2029 років передбачається здійснити:

залучення населення до занять фізичною культурою та масовим спортом;

відновлення ментального здоров'я шляхом розширення доступу всіх верств населення до рухової активності;

створення стимулів для здорового способу життя та здорових умов праці шляхом розвитку інфраструктури для занять спортом і активного відпочинку;

забезпечення відбору осіб, які мають високий рівень підготовленості та здатні під час проведення спортивних заходів витримувати значні фізичні і психологічні навантаження, для подальшого залучення їх до резервного спорту;

сприяння розвитку олімпійських, неолімпійських, параолімпійських та дефлімпійських видів спорту;

розвиток спорту ветеранів війни та фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни;

створення умов для підвищення ефективності фізичної підготовки у Збройних Силах України, інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів, та правоохоронних органах;

відбудову зруйнованих та пошкоджених спортивних споруд із залученням коштів інвесторів;

забезпечення функціонування та удосконалення мережі закладів фізичної культури і спорту.

### *Молодіжні програми*

Пріоритетними цілями галузі будуть: створення умов для всебічного розвитку дітей і молоді, організація їх відпочинку та дозвілля, формування й утвердження у них принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, національних і загальнолюдських цінностей, усвідомлення громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріота України.

Упродовж 2027–2029 років передбачається:

формування у молоді як стратегічної складової людського капіталу України усвідомленого відчуття належності до українського суспільства, розвиток її життєстійкості і створення можливостей для особистісної самореалізації;

сприяння ініціативі та активності молоді в усіх сферах життєдіяльності суспільства, розширення участі молоді у формуванні й реалізації державної молодіжної політики в Чернігівській області;

надання інформаційно-методичної, організаційної та фінансової підтримки громадським молодіжним і дитячим організаціям для реалізації програм, спрямованих на розв'язання соціальних проблем молоді;

створення та розвиток ефективної системи національно-патріотичного виховання;

формування та утвердження української громадянської ідентичності та громадянської свідомості молоді;

розвиток молодіжної інфраструктури, активізація діяльності молодіжних рад і центрів, розширення мережі молодіжних просторів та впровадження сучасних цифрових інструментів для залучення молоді до процесів ухвалення рішень.

### *Економічна діяльність*

Головними пріоритетними цілями галузі будуть: стимулювання розвитку малого і середнього підприємництва, маркетингова промоція інвестиційного потенціалу та можливостей регіону, сприяння експортерам області в нарощуванні обсягів експорту та розширенні ринків збуту, всебічний розвиток і поглиблення взаємовигідних міжнародних зв'язків регіону з країнами світу, ефективна промоція та популяризація потенціалу Чернігівщини, підвищення інституційної спроможності територіальних громад з урахуванням кращих практик ЄС, поліпшення житлових умов сільського населення.

*Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру*

Пріоритетними в галузі є: виконання завдань з порятунку потерпілих від лиха на воді, створення матеріального резерву, розвиток системи зв'язку, оповіщення та інформатизації цивільного захисту, усунення передумов для вчинення правопорушень, вдосконалення системи організації територіальної оборони.

### *Охорона навколишнього природного середовища*

На збереження природно-заповідного фонду (утримання комунальних закладів: «Регіональний ландшафтний парк «Ялівщина» та «Регіональний ландшафтний парк «Міжрічинський») на 2027, 2028 та 2029 роки прогноуються видатки в розмірах: 2 998 400 гривень, 3 428 300 гривень та 3 884 600 гривень відповідно.

У прогнозі на фінансування заходів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища зі спеціального фонду обласного бюджету на 2027 рік передбачені видатки в сумі 13 100 000 гривень, на 2028 рік – 13 500 000 гривень, на 2029 рік – 13 700 000 гривень, що відповідає обсягу прогнозних надходжень екологічного податку та грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища в результаті господарської діяльності.

### *Кредитування*

Для надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла згідно з обласною програмою розвитку молодіжного житлового кредитування у Чернігівській області планується виділити (за рахунок спеціального фонду бюджету) у 2027 році 403 674 гривні, у 2028 році – 385 592 гривні, у 2029 році – 389 198 гривень.

Обласною програмою підтримки індивідуального житлового будівництва та розвитку особистого селянського господарства «Власний дім» для надання пільгового кредиту індивідуальним сільським забудовникам передбачено щорічний обсяг фінансування загального і спеціального фондів бюджету в обсягах: 7 000 000 гривень – на 2027 рік, 7 700 000 гривень – на 2028 рік, 8 500 000 гривень – на 2029 рік. Цей напрямок кредитування є пріоритетним для Чернігівщини. За час впровадження вказаної програми система пільгового кредитування набула надзвичайної популярності серед селян області.

### *Обсяг публічних інвестицій*

В Чернігівській області продовжується реалізація реформи управління публічними інвестиціями, спрямованої на запровадження ефективної системи середньострокового планування, підготовки, оцінки публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій, формування єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій регіону тощо.

Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій Чернігівської області на 2027–2029 роки (далі – Середньостроковий план) розроблено та схвалено на засіданні Чернігівської обласної інвестиційної ради 26.08.2026 відповідно до статті 75<sup>2</sup> Бюджетного кодексу України та Порядку розроблення та моніторингу реалізації середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій держави, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2025 № 294, з урахуванням положень реформи управління публічними інвестиціями та пріоритетів, визначених Середньостроковим планом пріоритетних публічних інвестицій держави.

Сфера дії Середньострокового плану включає публічні інвестиції, що спрямовані на реалізацію проєктів та програм. Водночас вона не охоплює компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України, а також гранти, програми підтримки бізнесу, фінансування від міжнародних фінансових організацій для приватного сектора та інші інструменти і форми підтримки бізнесу та громадян, які не є публічними інвестиціями у розумінні Бюджетного кодексу України.

Середньостроковий план розроблено Департаментом економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації на підставі пропозицій структурних підрозділів Чернігівської обласної державної адміністрації, що визначені відповідальними за реалізацію державної політики у відповідній галузі (секторі), у межах орієнтовного граничного сукупного обсягу публічних інвестицій на середньостроковий період, доведеного Департаментом фінансів Чернігівської обласної державної адміністрації, а також з урахуванням інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Обсяг публічних інвестицій в обласному бюджеті на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій з урахуванням середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій регіону на 2027–2029 роки наведено в додатку 9 до прогнозу.

Усього на пріоритетні публічні інвестиції прогнозується спрямувати у 2027–2029 роках 14 563 904 849 гривень (*2027 рік – 4 532 914 701 гривня, 2028 рік – 4 689 352 495 гривень, 2029 рік – 5 341 637 653 гривні*), з яких за рахунок:

міжбюджетних трансфертів з державного бюджету – 12 301 441 600 гривень;

коштів, залучених від Міжнародних фінансових організацій та урядів іноземних країн – 2 226 690 533 гривні;

коштів обласного бюджету – 21 909 700 гривень;

коштів бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад Чернігівської області (міжбюджетні трансфerti) – 13 863 016 гривень.

## **VII. Взаємовідносини бюджету з іншими бюджетами**

Обсяг міжбюджетних трансфертів з інших бюджетів для обласного бюджету (додаток 10) прогнозується:

у 2027 році в сумі 4 202 688 716 гривень;

у 2028 році в сумі 4 573 069 100 гривень;

у 2029 році в сумі 5 432 801 100 гривень.

Фактично сума міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України, які враховані в Бюджетній декларації на 2027–2029 роки в загальному обсязі без розподілу між бюджетами країни, розподілятимуться упродовж 2027–2029 років головними розпорядниками коштів державного бюджету між

місцевими бюджетами згідно з порядками їх розподілу та використання, затвердженими Кабінетом Міністрів України (стор. 3 прогнозу).

Крім того, у процесі виконання бюджету, у громадах Чернігівської області виникатиме потреба у виділенні для обласного бюджету додаткових субвенцій або дотацій з бюджетів сільських, селищних і міських територіальних громад на реалізацію спільних заходів, проєктів цільового співфінансування видатків, що реалізуються за кошти державних субвенцій, тощо.

Базова дотація з державного бюджету прогнозується Міністерством фінансів України для обласного бюджету в таких сумах: у 2027 році – 123 275 600 гривень, у 2028 році – 150 906 400 гривень, у 2029 році – 158 132 900 гривень.

Додаткова дотація на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я на 2027 передбачена для області в сумі 99 766 800 гривень (збільшення в порівнянні з 2026 роком становить 8 897 900 гривень або 9,8%), на 2028 рік – 107 249 200 гривень (більше за розмір 2027 року на 7 482 400 гривень або на 7,5%), на 2029 рік – 113 576 900 гривень (більше за розмір 2028 року на 6 327 700 гривень або на 5,9%). Проте цих обсягів недостатньо для повного фінансування видатків навчальних закладів (крім заробітної плати педагогічних працівників) та оплати енергоносіїв у медичних закладах.

Відповідно до Порядку розподілу зазначеної дотації, затвердженого розпорядженням начальника Чернігівської обласної військової адміністрації від 26.09.2022 № 352 «Про затвердження Порядку розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я», додаткова дотація врахована в повному обсязі обласному бюджету на фінансування установ освіти.

Розподілу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на 2027–2029 роки Міністерством фінансів України місцевим бюджетам не доведено, а запропоновано листом від 14.07.2026 № 05120-08-6/19836 з метою здійснення своєчасного складання прогнозу місцевого бюджету на середньостроковий період використовувати дані про обсяг врахованої освітньої субвенції на січень–серпень 2026 року, екстрапольований на 12 місяців і скоригований з урахуванням зростання соціальних стандартів, передбачених Бюджетною декларацією на 2027–2029 роки, а також темпу зростання розрахункового обсягу освітньої субвенції в цілому по Україні на 2027–2029 роки.

З огляду на викладене, розрахунковий обсяг освітньої субвенції з державного бюджету прогнозується для обласного бюджету на 2027 рік у сумі 322 025 600 гривень (більше за розмір 2026 року на 5,6%), на 2028 рік – 347 877 900 гривень (більше за розмір 2027 року на 8,0%), на 2029 рік – 370 845 200 гривень (більше за розмір 2028 року на 6,6%).

Кошти освітньої субвенції на оплату праці (з нарахуваннями) педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів та педагогічних працівників приватних шкіл між територіальними громадами області не розподілялись та додатково розподілятимуться упродовж 2027–2029 років відповідно до

пропозицій Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації.

За рахунок субвенції з державного бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я прогнозується використати у 2027 році 31 084 800 гривень, у 2028 році – 33 280 000 гривень, у 2029 році – 35 233 000 гривень. Для порівняння, у 2026 році зазначена державна субвенція затверджена для обласного бюджету в сумі 31 112 800 гривень.

Прогнозом передбачається надання у 2027–2029 роках з обласного бюджету міжбюджетних трансфертів іншим бюджетам Чернігівської області (додаток 11):

у 2027 році – в сумі 10 359 300 гривень;

у 2028 році – в сумі 11 844 700 гривень;

у 2029 році – в сумі 13 421 200 гривень.

Фактичні обсяги таких дотацій і субвенцій будуть більшими після розподілу відповідних державних офіційних трансфертів, які виділятимуться обласному бюджету для бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад.

Пріоритетом державної бюджетної політики в Чернігівській області на середньострокову перспективу в частині регулювання міжбюджетних відносин є забезпечення самостійності місцевих бюджетів, зміцнення їх фінансової спроможності, підвищення прозорості та ефективності управління бюджетними коштами на місцевому рівні.

### **VIII. Інші положення та показники прогнозу бюджету**

Показники прогнозу є основою для складання проєкту обласного бюджету на 2027 рік.

Додатки 1–3, 6–11 до цього прогнозу є його невід'ємною частиною.

Дотримуючись вимог Типової форми прогнозу місцевого бюджету та Інструкції щодо складання прогнозу місцевого бюджету, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 02.06.2021 № 314, додатки 4 та 5 до прогнозу не складалися.

Директор Департаменту фінансів  
Чернігівської обласної державної  
адміністрації

Валерій ДУДКО